

Kunnskapsdepartementet
v/ forskning- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Vår sak nr.: SAK-00481-F0H2M2

Dato: 20.12.2018

INNSPILL TIL STATSBUDEJETTET FOR 2020

Norsk Tjenestemannslag (NTL) vil med dette komme med våre innspill til statsbudsjettet for 2020. NTL organiserer rundt 32.500 medlemmer i staten og tilknyttete virksomheter.

Effektiviseringskutt

Effektiviseringskuttene i Universitets- og høyskolesektoren passerer over 1 milliard kroner i 2019. På lik linje som resten av staten er også UH-sektoren pålagt effektiviseringskutt i 2019, nærmere bestemt 180 millioner kroner. Regjeringen velger med dette å dytte ansvaret for å utføre sparepolitikken over på institusjonene samtidig som man gjennom flere år har servert nye forventninger med en betydelig kostnadsside.

Å bygge opp forskerstøtte for å bidra til at forskerne får forske og undervise bør ikke anses som et utslag av byråkratisering av sektoren, men er nødvendig for effektivisering og for å innfri regjeringens krav om å hente inn EU-midler og ekstern finansiering.

Flere studieplasser fordrer flere studiekonsulenter og vitenskapelige ansatte for å sørge for at studiekvaliteten fortsatt er god. Ved en rekke universitet og høyskoler er det nå satt i gang prosesser for å effektivisere, noe som rammer forskning og undervisning i tillegg til støttetjenestene. Avbyråkratiseringskutt har ikke ført til at selve oppgavene har forsvunnet, det er kun studie- eller forskningskonsulentene som utførte oppgavene som er borte eller sentralisert – med stor avstand til både studentene og de vitenskapelig ansatte. Konsekvensen er at disse selv må utføre administrasjonsoppgaver. Dette er i direkte motstrid med målsetningene i stortingsmeldingen om kultur for kvalitet i den høyere utdanning.

Når oppgavene øker samtidig som bemanningen på driftsoppgavene reduseres, skaper dette et stort arbeidspress på de ansatte. Samtidig finnes det ikke økonomisk handlingsrom i organisasjonen til å ta tak i løpende forbedringer av driftsoppgaver, slik man tidligere har kunnet gjøre. Vi frykter at osthøvelkuttene gjør at vår evne til videreutvikling og effektivisering svekkes, stikk i strid med det som er regjeringens uttalte mål.

Finansiering av høyere utdanning og forskning

NTL krever at en større del av finansieringen gis som basisbevilgning for å gi virksomhetene rom til egne strategiske prioriteringer. Basiskomponenten må økes på bekostning av den resultatbaserte delen. At friske midler knyttes til resultat fremfor basis er en utvikling NTL ikke støtter. Et nylig eksempel på dette er de 25 millionene avsatt til kvalitetsmidler i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning skal gå til flere senter for fremragende utdanning (SFU), totalt er det satt av 250 millioner til kvalitet i SAKS-midler.

I statsbudsjettet for 2019 er midlene satt av til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing, de såkalte SAKS-midlene, kraftig redusert. Kuttet forutsetter at fusjonsarbeidet er ferdig. Ved flere av de sammenslåtte institusjonene er det fremdeles aktivitet knyttet til

omplussing og endringer for medarbeidere som og det gjenstår fremdeles arbeid knyttet til fusjonsprosessene. NTL mener det er viktig at SAKS-midlene videreføres, for at strukturreformen skal kunne gjennomføres på en best mulig måte.

NTL viser også til at som følge av strukturreformen pågår det nå diskusjon ved flere av de sammenslåtte institusjonene om nedleggelse av studiesteder og fagområder. NTL viser til sektormål tre i nasjonale styringsparameter for 2018 hvor det heter at: «Utdanningstilbudet skal legge til rette for god tilgang til nødvendig arbeidskraft og kompetanse i alle deler av landet. God tilgang innebærer ikke bare geografisk nærhet, (...) Regjeringen vil at alle skal ha tilgang til høyere utdanning og at det skal være mulig for alle å ta høyere utdanning.» NTL oppfatter at endringer som er gjennomført i sektoren medfører at høyere utdanning blir tilgjengelig for færre.

Studentsamskipnadene

Studentsamskipnadene er gitt et samfunnsoppdrag som skal sikre helhetlige velferdstilbud til studentene i en viktig og sårbar fase i livet. Den betydningen studentsamskipnadene har for et godt læringsmiljø, må tas vare på. Det bygger opp under studentenes evne til å mestre og gjennomføre studiet på normert tid.

Studentboligbygging er et viktig utdanningspolitisk tiltak for å tilby studenter en bolig til en fornuftig pris. Studenter og andre tvinges ut i et boligmarked der prisen avgjør hvilken standard og sikkerhet man tar til takke med. Studentsamskipnadene tilbyr i tillegg ikke bare en bolig, men et bomiljø. Studentenes helse- og trivselsundersøkelse 2018 viser at 1 av 4 studenter opplever at de har utfordringer knyttet til psykisk helse. Tilbud om et godt bomiljø til en fornuftig pris, kan være viktige faktorer for god mental helse.

Utbyggingstakten av studentboliger har de siste årene gått ned. Årsaken til nedgangen er blant annet at kostnadsrammen og tilskuddssatsen ikke var justert siden 2014. Dette økte noe i revidert statsbudsjett 2018. Staten har satt en øvre kostnadsramme for studentboliger som i 2019 vil være på kr. 926 100 kroner i pressområder og kr. 874 650 ellers. Tilskuddssatsen i 2019 vil være kr. 349 860 i pressområder og kr. 298 410 ellers. Det er krevende å få bygd studentboliger innenfor grensen. Vi mener derfor at det må økes til satser som gjør at studentsamskipnadene kan bygge bærekraftige studentboliger og som krever lite vedlikehold i framtida. Det er ikke samfunnsøkonomisk forsvarlig å bygge med dårligere kvalitet eller med lavere miljøprofil.

NTL mener at studiestøtten må økes ytterligere og knyttes til 2,0 G av grunnbeløpet i folketrygden og fordeles over 11 måneder.

Det bør bygges 3000 studentboliger i regi av studentsamskipnadene med mål om 20 prosent dekningsgrad. Kostnadsrammen må heves ytterligere og tilskuddssatsen økes til 50 prosent av kostnadsrammen.

Med vennlig hilsen
Norsk Tjenestemannslag

Ellen Dalen
2. nestleder